

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Cotelea Parascovia în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2016, în cauza penală privind-l pe

Baluța Sergiu Anatolie, *născut la 02 noiembrie 1981, originar și domiciliat în s. Olănești, str. Tinereței, nr.9, r-nul Ștefan-Vodă.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.05.2015 – 14.04.2016;

Instanța de apel: 06.05.2016 – 17.06.2016;

Instanța de recurs: 07.09.2016 – 02.11.2016.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 14 aprilie 2016, Baluța Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare și în baza art. 264/1 alin. (3) Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 200 ore, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare stabilite inculpatului a fost suspendată pe un termen de probațiune de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Baluța Sergiu, la data de 12.09.2014, în jurul orelor 11.00, conducând automobilul de model

„Mercedes Vito 220C”, cu numărul de înmatriculare SY AN 220, deplasându-se pe traseul R-30, km. 84+650 „Anenii Noi/Căușeni/Ștefan Vodă - frontiera cu Ucraina”, încălcând prevederile art. 45 din Regulamentul de Circulație Rutieră aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, conform căruia: a) conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, precum și cele ale art. 46. Conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă: a) copiii, persoane de vârstă înaintată, precum și persoane cu semne evidente de invaliditate; b) microbuze și autobuze în staționare, semnalizate prin semnul distinctiv 5 (anexa nr.6). Inculpatul fără a reduce viteza a continuat deplasarea și a tamponat mortal pe minorul Căușnean Andrei, care conform raportului de constatare medico legală cu nr. 170, i-a fost cauzată o vătămare corporală gravă care în scurt timp a dus la decesul victimei.

Tot el, deținând permisul de conducere cu nr. 135301126, de categoriile „A”, „B”, „C”, la 18.11.2015, în jurul orelor 01.00, conducând mijlocul de transport de model „Mercedes Vito 220CDI”, cu numărul de înmatriculare SV AN 220, pe una din străzile sat. Olănești, r-1 Ștefan Vodă, fapt în temeiul căruia dânsul era participant la traficul rutier, adică era persoana care ia parte la procesul circulației în calitate de conducător, a fost stopat de către colaboratorii poliției al IP Batalionul Sud, Plutonul Căușeni- Ștefan Vodă și care aveau dubii că cet. Baluța Sergiu se află în stare de ebrietate alcoolică, i-au cerut să treacă testarea alcoolscopică la aparatul „DRAGER” și examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, și la recoltarea probelor biologice, însă cet. Baluța Sergiu Anatolie cunoscând și conștientizând cerințele imperative ale legislației în vigoare, contrar prevederilor Regulamentului circulației rutiere și anume pct. 3 care prevede că „Participantii la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație”; pct. 14 lit. a) care prevede că "conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate care provoacă reducerea reacției”; precum și prevederilor pct. 5.6 și 9.25 al Regulamentului privind modul de testare alcoolscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16.04.2009, a refuzat de la testarea alcoolscopică și de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, și la recoltarea probelor biologice.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de procuror și avocatul Cotelea Parascovia în numele inculpatului Baluța Sergiu.

3.1. Procurorul a solicitat casarea sentinței rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia lui Baluța Sergiu să-i fie stabilită pedeapsa pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal - 4 ani închisoare în penitenciar de tip închis , cu privarea de dreptul de conduce mijlocul de transport pe un termen de 3 ani, iar pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin. (3) Cod penal - 200 ore de munca neremunerată în folosul comunității cu privarea de dreptul de conduce mijlocul de transport pe un termen de 3 ani. Conform art. 88 Cod penal - 3 luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, iar conform art. 84 Cod penal - de stabilit pedeapsa definitivă de 4 ani și 3 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 4 ani.

În motivarea apelului, procurorul a indicat că, temeiurile invocate de către instanța de judecată nu sunt legale și contravin faptelor în care este învinuit inculpatul. Ca urmare acțiunilor inculpatului în timpul conducerii mijlocului de transport a survenit decesul unei persoane, instanța de judecată la pronunțarea sentinței a invocat faptul că potrivit art.77 Cod penal, circumstanțe agravante nu a fost stabilite, iar acuzarea a considerat că a fost stabilite circumstanțe agravante potrivit art.77 alin.(1) lit.b) Cod Penal - provocarea prin infracțiune unor urmări grave în cazul dat decesul unui copil minor.

De asemenea, a menționat că urmările care au survenit în urma infracțiunii date puteau fi evitate dacă inculpatul acționa conform prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere, starea tehnică a automobilului permițându-i acest lucru, faptul dat fiind confirmat prin raportul de expertiza auto-tehnica suplimentară nr.608 din 03.02.2015.

În asemenea împrejurări, acuzarea a considerat că pedeapsa stabilită pentru infracțiunea prevăzută de art.264/1 alin.(3) Cod penal, munca neremunerată în folosul comunității de 200 ore, este o pedeapsa prea blândă pentru așa gen de infracțiuni care are un caracter răspândit în societate cu un pericol sporit pentru participanții la traficul rutier și altor persoane, mai mult ca atât fiind în stare de ebrietate la volan, inculpatul a pus în pericol viața și sănătatea pasagerilor care se aflau în automobil. Circumstanțele atenuante care a fost invocate de prima instanță nu pot servi temei pentru aplicarea unei pedepse blânde.

3.2. Avocatul Cotelea Parascovia în numele inculpatului a solicitat casarea sentinței în partea ce ține de recunoașterea lui Baluța Sergiu vinovat pe art. 264/1 alin.(3) Cod penal, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia Baluța Sergiu să fie achitat pe art. 264/1 alin. (3) Cod penal.

Apelantul a indicat că, deși inculpatul și-a recunoscut vina parțial, nu s-a dovedit prin nicio probă, că lui Baluța Sergiu i-a fi fost propusă examinarea cu alcool-testul în s. Olănești și el s-a fi refuzat. Martorul Grudcov V., fiind audiat în ședința de judecată a dat declarații contradictorii. Inițial a declarat, că Baluța Sergiu a fost supus testului alcoolsopic, iar ulterior a declarat, că acesta s-a refuzat de testarea cu alcooltest. Martorul nu a putut să confirme faptul refuzului de a fi supus examinării în s.Olănești, deși a susținut acest fapt în ședința de judecată. În cadrul urmăririi penale, fiind audiat martorul Grudcov V. a declarat, că având suspiciuni, că Baluța Sergiu se află în stare de ebrietate, i-a propus să-l însoțească la Ștefan Vodă, unde, la spital i s-a propus testarea alcoolsopică.

Totodată a considerat, declarațiile martorului Grudcov V. urmează a fi apreciate critic, deoarece ele sunt contradictorii și, în fața instanței nu s-au înlăturat divergențele existente.

În concluzie a menționat că, învinuirea adusă lui Baluța Sergiu pe episodul din 18.11.2015, nu este concretă, ori locul comiterii infracțiunii nu este indicat corect, ceea ce atrage nulitatea acesteia conform art. 281 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2016, apelul avocatului Cotelea Parascovia în numele inculpatului Baluța Sergiu a fost respins ca fiind nefondat, iar apelul procurorului a fost admis, sentința a fost casată în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit căreia inculpatului Baluța Sergiu i s-a stabilit pedeapsa în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 3 ani, iar în baza art. 264/1 alin. (3) Cod penal, o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 550 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 3 ani.

Conform art. 84 alin. (2), (3) Cod penal, i s-a stabilit lui Baluța Sergiu pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani. Pedeapsa sub formă de amendă se va executa de sinestătător.

5. Verificând probele administrate pe cauza penală dată, instanța de apel a constatat că prima instanță, cercetând totalitatea probelor administrate de către organul de urmărire penală, prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al concludenței, veridicității și pertinentei lor, corect a încadrat acțiunile lui Baluța Sergiu în baza art. 264 alin.(3) lit. b), 264/1 alin.(3) Cod Penal, și anume după indicii calificativi privind încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea care a cauzat din imprudență decesul unei persoane și eschivarea de la testarea alcoosopică, de la

examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii, și de le recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, însă cât privește pedeapsa numită inculpatului Baluța Sergiu, instanța de apel a considerat că este incorectă și neconformă, soluția instanței în această parte nu este justificată în coraport cu circumstanțele comiterii infracțiunii și personalitate celui vinovat, prin urmare, se conchide că prima instanță unilateral a analizat circumstanțele, care au servit la individualizarea pedepsei.

Astfel, la individualizarea pedepsei inculpatului Baluța Sergiu pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b), 264/1 alin.(3) Cod Penal, instanța de apel a indicat că prima instanță în această parte a făcut o concluzie incorectă nefiind în această parte justificată în coraport cu circumstanțele de fapt și personalitate celui vinovat, prin urmare, s-a conchis că prima instanță unilateral a analizat circumstanțele, care au servit la individualizarea pedepsei.

Prin urmare, instanța de apel, la stabilirea noii pedepse inculpatului a luat în considerațiile criteriile de individualizare a pedepsei penale, expuse în prevederile art.75, 76 Cod penal, și anume faptul că lipsesc careva circumstanțe agravante, iar în calitate de circumstanțe atenuante se evidențiază faptul că Baluța Sergiu se căiește sincer de cele comise. Totodată, instanța de apel a ținut cont și de personalitatea inculpatului care se caracterizează pozitiv, are la întreținere trei copii minori și pentru prima dată este atras la răspundere penală.

Așadar, instanța de apel a apreciat critic expunerile acuzatorului de stat privind faptul că prin infracțiune inculpatul a provocat urmări grave, și anume decesul unui copil minor, or, potrivit art.77 alin.(2) Cod Penal, „dacă circumstanțele menționate la alin.(1) sunt prevăzute la articolele corespunzătoare din Partea specială a prezentului cod în calitate de semne ale acestor componente de infracțiuni, ele nu pot fi concomitent considerate drept circumstanțe agravante”, ceea ce denotă clar că decesul persoanei din speță, nu poate fi considerată ca o circumstanță agravantă, deoarece acesta constituie un semn ale componentei de infracțiune prevăzute de art.264 alin. (3) lit. b) Cod penal, norma care s-a incriminat inculpatului.

În acest sens, instanța de apel nu a reținut afirmația acuzatorului de stat precum că, instanța de judecata nu a ținut cont de circumstanță agravantă în conformitate cu art.77 alin.(1) lit. b) Cod Penal - provocarea prin infracțiune unor urmări grave în cazul dat decesul unui copil minor.

Instanța de apel, la stabilirea pedepsei în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod Penal, a ținut cont de faptul că inculpatul Baluța Sergiu, din imprudență, a comis o faptă prejudiciabilă care constă în inacțiune de încălcarea regulilor de securitate a circulației soldată cu decesul unui copil minor, din care considerent, se conchide că față de inculpatul Baluța Sergiu, este posibilă numirea unei pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea

de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 3 ani, or, aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, de către prima instanță sunt inoportune în coraport cu fapta comisă de inculpat.

Referitor la numirea pedepsei în baza art. 264/1 alin.(3) Cod Penal, în speță, instanța de apel a considerat că menținerea pedepsei numite de către prima instanță sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității este una necorespunzătoare, de vreme ce inculpatul urmează să execute real pedeapsă cu închisoare pentru comiterea infracțiunii prevăzute art.264 alin.(3) lit .b) Cod Penal, iar munca neremunerată în folosul comunității constă în antrenarea condamnatului, în afara timpului serviciului de bază sau de studii, la muncă, determinată de autoritățile administrației publice locale, ceea ce denotă că în cazul dat, pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității va fi imposibilă de executat.

Din aceste considerente, instanța de apel a stabilit lui Baluța Sergiu pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264/1 alin. (3) Cod penal, o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 550 unități convenționale, care urmează a fi executată de sinestătător.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Cotelea Parascovia în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe, menționând că instanța de apel la stabilirea unei pedepse mai aspre lui Baluța Sergiu pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, nu a ținut cont de faptul că acesta și-a recunoscut vinovăția, a recuperat prejudiciul material și moral cauzat succesorului părții vătămate, are la întreținere 3 copii minori, la locul de trai se caracterizează pozitiv și se căiește sincer de cele comise.

În drept, recurentul își întemeiază recursul pe temeiul prevăzut la pct. 6) alin. (1) Cod de procedură penală.

7. Asupra recursului declarat, procurorul a depus referință, prin care solicită declararea recursului inadmisibil, ca fiind neîntemeiat, din motiv că instanța de apel a adoptat o decizie legală, corectă și motivată obiectiv.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu și în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Reieșind din conținutul recursului declarat de către recurentul invocă ca temei de drept pct. 6) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Însă, recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectul individualizării pedepsei de către aceasta, respectiv criticele sale se încadrează în expunerile pct. 10 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Așadar, Colegiul penal, analizând temeiul dat în raport cu motivele invocate, se constată că acesta nu și-a găsit confirmare.

Luând în considerație, că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui, și critică hotărârea instanței de apel numai referitor la pedeapsa aplicată.

Motivele recurentului, precum că instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa și greșit i-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, și sub formă de amendă în mărime de 550 unități convenționale, Colegiul penal le consideră lipsite de temei.

La acest capitol, Colegiul penal punctează că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

La fel, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise

faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

De asemenea, la stabilirea pedepsei instanța de apel a ținut cont pe deplin de principiile de aplicare, prevăzute de art. 7, 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, care agravează sau atenuază răspunderea, că infracțiunea imputată inculpatului este una gravă comisă din imprudență, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost judecat.

Prin urmare, Colegiul penal menționează că soluția adoptată de instanța de apel este în deplină corespundere cu cerințele expuse la pct. 18 din Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, unde se menționează că: *„La adoptarea sentinței, individualizând pedeapsa, instanța de judecată urmează să respecte prevederile art. 96, 385 alin. (1), 394 alin.(1), (2) CPP, conform cărora instanța de judecată este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței care sunt circumstanțele care atenuază sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală”*.

În continuare, Colegiul penal referindu-se la solicitarea recurentului de a suspenda condiționat executarea pedepsei, o consideră ca fiind neîntemeiată, deoarece prin săvârșirea infracțiunii inculpatul a cauzat circumstanțe grave asupra viața și sănătatea persoanei, atentând în acest fel la valorile supreme ale societății, consacrate și aparate atât de legea supremă națională, cât și de legile internaționale.

Așadar, Colegiul penal accentuează că în procesul de individualizare a pedepsei, instanța de judecată individualizează și modalitatea de executare a acesteia, și după caz poate dispune suspendarea executării pedepsei, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 90 Cod penal, și dacă va constata că această modalitate de executare va duce la atingerea scopului pedepsei penale.

În acest context, instanța de recurs punctează că chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, nu se creează un drept pentru inculpat, ci doar se întrunesc circumstanțele necesare care constituie temei de drept pentru instanța de judecată de a decide, potrivit propriei convingeri, asupra oportunității suspendării executării pedepsei închisorii.

Conducându-se de circumstanțele de fapt menționate supra, instanța de recurs susține poziția instanței de apel, și consideră că, pedeapsa stabilită inculpatului Baluța Sergiu, sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, este echitabilă și va duce la atingerea scopului pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal.

Din considerentele menționate se conchide că, de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept, la care face referință recurentul, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate de instanța de apel, iar din aceste considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cotelea Parascovia în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2016, în cauza penală privindu-l pe *Baluța Sergiu Anatolie*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 02 decembrie 2016.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru